

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 2C/211/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615205479
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8615205479.2

Rozhodnutie

2C/211/2015-31
8615205479

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudca JUDr. Mária Tvrdíková, v právnej veci žalobcu L. S., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XXX/XX, S., zastúpená advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, AK Svidník, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o určenie neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

I...Súd u r č u j e, že bod 5. rozhodcovskej zmluvy č. 8300063915 z 8.10.2013 v znení „ Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o RU, s porušením, ukončením či neplatnosťou zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho a poplatkového poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov uvedených v zmluve. Výber medzi podaním žaloby na príslušný všeobecný súd alebo na rozhodcovský súd, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva v zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Žalovaný je p o v i n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v sume, 264,53 Eur na účet jej právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, č. účtu: C XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXXXX do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

-2-

2C/211/2015

III. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť súdny poplatok v sume 99,50 Eur na účet Okresného súdu Svidník v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa podanou žalobou proti žalovanému domáhala určenia, že bod 5. rozhodcovskej zmluvy č. 8300063915 z 8.10.2013 v znení: 5. „ Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní, alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho a poplatkového poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov uvedených v zmluve. Výber medzi podaním žaloby na príslušný všeobecný súd alebo na rozhodcovský súd, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva v zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalobu odôvodnila tým, že spolu s typovou formulárovou úverovou zmluvou, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, podpísala aj formulár dopredu pripravenej rozhodcovskej zmluvy. Na získanie úveru jej boli predložené listiny a bolo jej povedané, že ak chce, aby jej bol úver poskytnutý, musí tieto listiny podpísať. V súvislosti s rozhodcovskou zmluvou jej nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotné vyhotovenie rozhodcovskej zmluvy je typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu tak po obsahovej, ako aj formálnej stránke. Aj keď je rozhodcovská zmluva uzavretá vo forme osobitnej listiny, nebola o jej dôsledkoch nijako poučená a nemala možnosť ju odmietnuť, ak chcela úver získať. Rozhodcovská zmluva obsahuje vopred veriteľom vybrané rozhodcovské súdy, ktoré sa nachádzajú na neprijateľnom mieste (v tejto súvislosti dáva do pozornosti rozhodnutia súdneho dvora Európskej únie - spojené prípady C-240/98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial SA a C-243/08 Pannon). Miesto rozhodcovského konania si teda jednostranne stanovil dodávateľ. Pri podpisovaní rozhodcovskej zmluvy nemala možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť jej znenie, keďže sa jedná o vopred pripravený formulár, do ktorého sa vpisujú len údaje o dlžníkovi. V žiadnom prípade sa nedá povedať, že rozhodcovská zmluva bola individuálne dojednaná. Rozhodcovská zmluva je neprijateľná aj z dôvodu, že ak rozhodcovské konanie vyvolá dodávateľ, tak sa mu už musí nezvratne podrobiť a riešiť spor pred rozhodcom, ktorý je pre ňu nepredvídateľný a má vážne pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti rozhodcovského procesu. Taktiež pravidlá rozhodcovského konania sú nedostatočne transparentné pre priemerný subjekt práva. Spotrebiteľská vec je subjektívne, ako aj objektívne nearbitrabilná a túto skutočnosť dodávateľ v zmluve dostatočne nezohľadnil. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok KS Prešov sp. zn.

-3-

2C/211/2015

8Co/46/2014 z 24.3.2014 a na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo/232/2012 z 27.2.2013.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 19.1.2016 uviedol, že namieta miestnu príslušnosť Okresného súdu Svidník na konanie vo veci samej, nakoľko predmetom konania nie je žiadna spotrebiteľská zmluva v zmysle § 52 OZ. Poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 13Co/111/2014 v spojení s opravným uznesením zo dňa 1.10.2015, ktorý vo veci rozhodoval o zrušení rozhodcovského rozsudku vydaného v konaní, v ktorom rozhodcovský súd odvodzoval právomoc a na jeho základe posudzoval rozhodcovskú zmluvu (a rozhodcovské konanie) totožného znenia ako je rozhodcovská zmluva v predmetnej veci. Krajský súd v Prešove (obdobne aj Okresný súd Prešov) dospel k záveru, že dlžník (spotrebiteľ) mal právo výberu a konštatoval: „Tak, ako súd prvého stupňa, aj odvolací súd zastáva názor, že účastníkmi zmluvy o revolvingovom úvere bola dňa 28.10.2011 uzatvorená individuálnym spôsobom osobitná rozhodcovská zmluva.“ Platnosť a zákonnosť tejto rozhodcovskej zmluvy opakovane bola potvrdená napr. Krajským súdom v Nitre vo veci sp. zn. 25CoE/22/2014. Tvrdeniam o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy odporuje fakt, že ide o individuálny úkon. Možnosť dodatočného odstúpenia od rozhodcovskej zmluvy sa javí ako základný fakt. Rozhodcovská zmluva totiž nevznikla za stavu, kedy by spotrebiteľ nemal informáciu, že ju prijať nemusí. Táto informácia sa uvádzala hneď v popredí textu rozhodcovskej zmluvy, teda aj z hľadiska transparentnosti danej informácie nie je možné konštatovať deficit informovanosti na strane spotrebiteľa. Žalobca - spotrebiteľ ako osoba v primeranom rozsahu obozretná a rozhladená mal právo zrušiť rozhodcovskú zmluvu aj dodatočne. O tomto práve bol informovaný transparentným spôsobom, kedy priamo nad podpisovou doložkou sa v bode 7 rozhodcovskej zmluvy nachádzalo ustanovenie o tomto oprávnení. Je mylné tvrdenie žalobcu a zároveň aj v rozpore s platnou právnou úpravou, ak sa stotožňuje možnosť výberu medzi rozhodcovským konaním (ako to predpokladá § 53 ods. 4 písm. r/ OZ) a všeobecným konaním so situáciou, kedy spor začne na základe žaloby dodávateľ. Ani zákon a ani smernica 93/13/EHS nehovoria nič o tom, že rozhodcovské konanie je prípustné len vtedy, ak sa začne na základe podania

(žaloby) spotrebiteľa. K výberu rozhodcu, kde sa spor bude riešiť, dochádza až pri podaní žaloby. Tento výber robí strana podávajúca žalobu - nie teda iba jedna zmluvná strana. Obe zmluvné strany majú v zmysle úpravy ich vzájomného vzťahu rovnaké práva a nie je možné hovoriť o žiadnej nerovnováhe. Ochrana spotrebiteľa smeruje k tomu, aby zmluvné strany mali rovnakú možnosť a postavenie v rovnakej resp. porovnateľnej situácii. K tvrdeniu o subjektívnej a objektívnej nearbitrabilite spotrebiteľskej veci v rozhodcovskom konaní poukázal na príslušné ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní. Predmetom rozhodcovského konania bolo zaplatenie peňažnej sumy titulom nesplnených záväzkov zo zmluvy o revolvingovom úvere. Z právneho hľadiska išlo teda o majetkový spor, ohľadne ktorého je možné uzavrieť súdny zmier. Súčasne nešlo o žiadny prípad, ktorý je v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. ako predmet konania vylúčený z prejednávania a rozhodovania v rozhodcovskom konaní. Za nedôvodný tiež považuje argument o vzdialenosti miesta rozhodcovského konania. Rozhodcovské konanie je prevažne písomným konaním a na

-4-

2C/211/2015

uvedenom sa nič nezmenilo ani prijatím zákona č. 355/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, Z uvedených dôvodov preto navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Pojednávania konaného dňa 14.3.2016 sa zástupca žalovaného nezúčastnil, preto súd v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. konal v jeho neprítomnosti, pričom prihliadol na obsah spisu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, listinnými dôkazmi: žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. 8300063915 zo dňa 8.10.2013, rozhodcovskou zmluvou č. 8300063915 zo dňa 2.10.2013, písomným vyjadrením žalovaného a zistil tento skutkový stav:

Dňa 8.10.2013 uzatvorila žalobkyňa so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300063915, na základe ktorej jej žalovaný poskytol revolvingový úver vo výške 360,- Eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v mesačných splátkach po 19,29 Eur v počte 42.

Súčasne so zmluvou žalobkyňa so žalovaným uzatvorila rozhodcovskú zmluvu č. 8300063915 v postavení dlžníka, v ktorom vyhlásila, že svojim podpisom potvrdzuje, že súhlasí s uzatvorením tejto rozhodcovskej zmluvy. Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho a poplatkového poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov a to: Rozhodcovský súd v Bratislave, Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court s.r.o., Viktoria rozhodcovský súd v Žiline a Rozhodcovský súdny dvor zriadený pri spoločnosti Arbitracion Tribunal s.r.o.

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že si našla letáčik v poštovej schránke, zavolala pracovníčke žalovaného, ktorá ju navštívila v jej bydlisku a s ňou potom uzatvorila zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300063915 dňa 8.10.2013. Už do telefónu pracovníčke povedala, akú sumu chce a keď ju navštívila v mieste jej bydliska, priniesla jej už všetky listiny vyplnené. Pracovníčka mala naponáhlo, nakoľko mala viacej klientov. Vzhľadom na tú skutočnosť dala jej písomnosti a povedala jej o akú sumu ide, že sa jej poskytuje vo výške 360,- Eur, ako má sumu vracať a dala jej listiny na podpísanie. Uzatvorenie zmluvy trvalo asi 15 minút. Zároveň jej povedala, že ma podpísať aj rozhodcovskú zmluvu, avšak ona vôbec nemala vedomosť, čo vlastne rozhodcovská zmluva znamená a prečo ju má podpísať. Pretože peniaze nutne potrebovala, podpísala všetko, čo jej bolo dané a listiny nečítala. Po podpise zmluvy asi v priebehu jeden až dva dni jej boli peňažné prostriedky niečo cez 200,- Eur zaslané na účet. Zmluvu uzatvorila z dôvodu, že bola vo veľmi zlej finančnej situácii. Prišla o prácu, pričom syn jej študoval na vysokej škole a nemala za čo zaplatiť ani základné životné potreby. Pracovníčka sa jej dotazovala na jej finančné pomery a sociálnu situáciu, pričom jej

-5-

2C/211/2015

povedala pravdu, že je bez pracovného pomeru a že o mesiac bude mať zase prácu, a že v súčasnej dobe veľmi súrne potrebuje finančné prostriedky. V čase podpisu vôbec nerozmýšľala, čo rozhodcovská zmluva znamená. Nevedela čo je to rozhodcovský súd, zaujímalo ju iba to, aby dostala finančné prostriedky. Peniaze, ktoré dostala z úveru, použila na zaplatenie nájmu a iných poplatkov. Po tom, čo

uzatvorila úverovú zmluvu ako aj rozhodcovskú zmluvu, tieto nečítala, až po prejdení určitého času, keď sa to začalo medializovať, tak si to pozrela.

Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania - činnosti je poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Žalobkyňa je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo ani medzi účastníkmi sporné. Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a násl.).

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (8.10.2013), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm a/ a b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti

Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri

-6-

2C/211/2015

uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo aj boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 a 10 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v prospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

-7-

2C/211/2015

Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Tak zmluva o úvere, ako aj rozhodcovská zmluva boli zmluvami formulárovými - vytvorenými žalovaným (veriteľom) na predtlačenom formulári, do ktorého boli len rukou dopísané údaje (v prípade rozhodcovskej zmluvy len číslo a dátum uzavretia zmluvy a údaje o dlžníkovi, dátum a miesto podpisu zmluvy).

Žalovaný vo svojom vyjadrení okrem iného uviedol, že žalobca nie je spotrebiteľom. Okrem tohto konštatovania, že žalobca nie je spotrebiteľom toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom neodôvodnil. Z obsahu úverovej zmluvy nie je možné vyvodiť, že by žalobkyňa pri jej uzatváraní a plnení konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa je a aj bola fyzickou osobou - nepodnikateľom. Tak zmluva o úvere, ako aj rozhodcovská zmluva sú preto zmluvami spotrebiteľským, nakoľko pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy konal žalovaný ako dodávateľ v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalobkyňa ako spotrebiteľ (§52 OZ).

Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná, ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci 6MCdo/9/2012). Žalovaný si v tomto smere dôkazne bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Súdna kontrola dopadá aj za stavu, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa

-8-

2C/211/2015

individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sólo“ tlačivách, boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

Súčasťou rozhodcovskej zmluvy je aj ustanovenie možnosti odstúpiť od nej v lehote štrnástich kalendárnych dní od uzavretia tejto zmluvy (bod 7). Od spotrebiteľa však nemožno spravodlivo žiadať, aby využil svoje právo na odstúpenie od zmluvy, ktorej uzavretie ani primárne nesledoval (bola mu predložená popri „hlavnej“ zmluve o úvere, ktoré možno označiť za predmet jeho záujmu), ak nerozumie obsahu tejto zmluvy pre neposkytnutie dostatočného vysvetlenia zo strany dodávateľa a navyše, ak ju uzavrel v čase, keď medzi účastníkmi zmluvného vzťahu nebol spor, z ktorého by hrozilo využitie rozhodcovskej zmluvy pre stanovenie orgánu, ktorý by mal spor riešiť. Žalovaný tak ako dodávateľ neunesol dôkazné bremeno toho, že žalobcu ako spotrebiteľa poučil o dôsledkoch uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy (zakomponovanie takéhoto prehlásenia do formulárovej zmluvy pomerne malým písmom). Zároveň súd dodáva, že rozhodcovská zmluva bola žalobcom (spotrebiteľom) podpísaná v rovnaký deň, ako zmluva o úvere, t.j. dňa 2.10.2013 a teda nie v čase vyššej bdelosti po vzniku sporu, ale už na samom začiatku zmluvného vzťahu, kedy jej žalobca nemusel prikladať vyšší význam, pretože nepochybne vôľa žalobcu primárne smerovala k uzavretiu zmluvy o úvere a získaniu úveru. To len umocňuje tvrdenie žalobcu vo svojej výpovedi, že úverovú zmluvu podpisoval na to, aby mohol čím skôr dostať finančné prostriedky, ktoré potreboval.

Zároveň súd dodáva, že rozhodcovská zmluva bola žalobcom (spotrebiteľom) podpísaná v rovnaký deň ako zmluva o úvere, t.j. dňa 2.10.2013 a teda nie v čase vyššej bdelosti po vzniku sporu, ale už na samom začiatku zmluvného vzťahu, kedy jej žalobca nemusel prikladať vyšší význam, pretože nepochybne vôľa žalobcu primárne smerovala k uzavretiu zmluvy o úvere a získaniu úveru. To len umocňuje tvrdenie žalobcu vo svojej výpovedi, že úverovú zmluvu podpisoval na to, aby mohol splatiť predošlý úver od žalovaného po tom, čo mu bola takáto možnosť ponúknutá žalovaným aj s možnosťou žiadať finančné prostriedky nad rámec splatenia predošlého úveru.

O zmluvnú podmienku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto podmienky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu.

Pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku v znení, ako je formulovaná aj v prejednávanej veci, tak možnosť voľby spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer

-9-

2C/211/2015

s pravidelnosťou podávajú rozhodcovské žaloby veriteľa, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy (poskytnutím úveru zo strany dodávateľa spotrebiteľovi sú spravidla povinnosti dodávateľa plynúce zo zmluvy splnené, a tak povinnosti, ktoré môžu byť predmetom prípadnej žaloby, sú povinnosti súvisiace s plnením na strane spotrebiteľa).

Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy súd vidí tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa. Vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cca 450 km (Giraltovce - Bratislava) na rozhodcovské konanie je odradzujúca (rozsudok súdneho dvora EÚ C-240/98 - C-244/98 Oceano Grupo Editorial).

Z uvedených dôvodov preto súd žalobe vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. žalovaný bol neúspešný a úspešnej žalobkyni bola priznaná náhrada trov konania, ktorá pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Bola priznaná odmena za 2 úkony právnej pomoci po 64,54 Eur v zmysle § 13 ods. 3 AT, a to prevzatie a príprava zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/ AT), podanie žaloby (§13a ods. 1 písm. c/ AT), jeden úkon právnej pomoci po 66,- Eur za zastúpenie pri pojednávaní dňa 14.3.2016 (§ 13a ods. 1 písm. d/ AT), 2 x 8,39 Eur a 1 x 8,58 Eur režijný paušál a 20 % DPH v sume 44,09 Eur. Celkom trovy žalobkyne predstavujú sumu 264,53 Eur.

Povinnosť žalovaného prisúdené trovy konania zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobkyne vyplýva z ust. § 149 ods. 1 O.s.p.

Žalobkyňa je v konaní osobne oslobodená od platenia súdneho poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o

súdnych poplatkoch“). Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch súd uložil žalovanému zaplatiť súdny poplatok z návrhu na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky vo výške 99,50 Eur na účet Okresného súdu Svidník, položka č. I/1 písm. b/ sadzovníka súdnych poplatkov, nakoľko žalobkyňa bola vo veci úspešná.

Poučenie:

P O U Č E N I E : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

-10-

2C/211/2015

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.

Vo Svidníku dňa 14. marca 2016

JUDr. Mária Tvrdíková
samosudca

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Martina Jakubová